

KECSKEMÉTI LAPOK.

VEGYESTARTALMÚ HETILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 5 frt., félévre 2 frt. 50 kr., negyedévre 1 frt. 50 kr. Az előfizetés az év folytán minden hónapban megkezdhető.	Megjelen hetenként egyszer, VASÁRNAP. Az előfizetési pénzek, úgy a hirdetések is „Tóth László könyvnyom- dójának” czimzandók.	Szerkesztő- és kiadó-hivatal: BUDAI-NAGY-ÚTCZA 184. SZÁM. E lap úgy szellemi, mint anyagi részét illető minden küldemény a szerkesztő- és kiadó- hivatalhoz intézendő.	Hirdetési díj: 3 hasábos petit sor egyszeri hirdetésnél 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetésnekül ár- leengedés adatik. Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.

Városi ügyeinkről.

Ha eddigelé korainak s időelőttinek tartottuk a városi tisztújítás tárgyában nézetet s véleményt nyilvánítani: úgy ma — midőn e kérdés nemcsak napirenden van, hanem, tekintve annak fontosságát, a még hátralevő idő is meglehetősen rövid — e tárgyhoz hozzászólani s egyetmást elmondani ép úgy idő- és alkalmoszerűnek, mint közügyeink irányában elfoglalt állásunk- és feladatunkból folyó kötelességnek tartjuk; annyival inkább, mert nemcsak párt- és párton kívül eső köreinkben képezi ez ma már élénk eszmecsere tárgyát, hanem helyi lapársunk is megkísértette rövid elmefuttatással e kérdésnek legalább egyik oldalát szellőztetni. Elmondjuk tehát röviden e tárgybani nézeteinket.

Köztudomású dolog, miszerint a bizottsági tagok márczius hóban történt választása után közügyeink intézése, különösen pedig a tisztújítás minél helyesebb keresztülvitele czéljából egy u. n. városi párt alakult, melynek kijelentett határozatához képest feladata minden politikai pártszinezettől menten, arra törekedni, s azon czélból tömörülni, hogy városi közigazgatásunk élére minden tekintetben alkalmas és arra érdemes egyéneket válasszon, mely egyszersmind elejét vegye a merev pártszempontról vagy éppen pártsurlódások folytán történhető választások hátrányos, sőt káros következményeinek. Ezen városunk értelmiségének s vagyonos osztályának zömét egyesítő párt egyező akarata és kezdeményezése folytán történt, hogy a törvényhatósági bizottságnak f. é. október 24-én tartott közgyűlésében határozatilag kimondatott, miszerint a tisztviselők mandatumára már fél évvel előbb lejárván s a város újjá szervezése tárgyában alkotott szabályrendelet a miniszterium által is megerősítettén: a tisztújítás haladéktalanul meg fog tartatni s annak megejtésére f. é. november 14-ik napja tűzessék ki. Miután a párt ezen eljárása azon tényre szemben, hogy két kerület választása megsemmisítve, tehát még függőben van, többek által törvényellenesnek és méltánytalanul itéltetett s éles megtámadásoknak lett kitéve, nem tartjuk feleslegesnek ezen vádakkal szemben fontolóra venni azon indokokat, melyek ezen eljárást úgy a törvényesség, mint a méltányosság szempontjából tökéletesen igazolják.

A törvényesség szempontjából kifogásoltatott, hogy miután két kerület választása megsemmisített, mindaddig, míg e kerületekben új választás nem történik, tisztújítás nem eszközölhető. Im ez egyetlen, félreértésen s a törvény téves magyarázatán alapuló indok, melyre ama vádakat s szemrehányásokat alapítják. A törvény világosan rendel, hogy ha a választás alá eső bizottsági tagok háromnegyedrésze, és így a virilisekkel együtt az egész bizottság hétnyolczada igazolva van, — mint ez a jelen esetben áll — a főispán a bizottságot meg-

alakultnak jelenti ki. Ez a mily egyszerű, ép oly világos; és hogy a bizottság valósággal megalakult, annak kifejezést adott az által, hogy már azóta is közgyűléseket tartott s folyvást gyakorolta a törvény által hatáskörébe utalt jogokat és kötelességeket; hogy többet ne említsünk, megválasztotta az új iskolaszék tagjait is. Ez ellen tehát kifogást tenni vagy félremagyarázni csaknem lehetetlen. De mi ezen okoskodásban még tovább megyünk, s itt alkalmunk van a törvény (1870. 42.) egyik hiányára rámutatni, mit azonban analogia útján könnyen lehet pótolni. A törvényhatósági bizottságokat a törvény igen fontos hatáskörrel s oly jogokkal ruházta fel, melyeknek gyakorlása rajta kívül semmi más hatóságot meg nem illet. E körülmény a bizottság állandóságát és folytonosságát méltán igényli s kétségkívül a törvényhozásnak sem lehetett más intentiója. Nézetünk szerint tehát az egyszer megválasztott bizottsági tag mandatumának mindaddig érvényben kellene maradnia, míg a helyébe annak idejében és módja szerint választott új bizottsági tag igazolva nincs. Ezt kívánja a törvényhatóságok közérdeke s a bizottság hatáskörébe tartozó halaszthatlan ügyek fontossága. Avagy nem analogiája-e ez annak, s nem ép úgy a törvény szelleméből következtethető-e, hogy a tisztikar is, habár mandatumára lejárt, igen természetesen és a gyakorlat által mintegy jogosítva, hivatalos működését s a vele járó jogokat mindaddig gyakorolja és teljesíti, míg az új tisztikar meg nem alakul s mandatumát annak át nem adhatja? A közigazgatás folytonossága s akadálytalan menete ezt, mint amant egyaránt követeli. Ez esetben tehát, ha a törvényhozás intentiójának akarnánk eleget tenni, a még nem igazolt bizottsági tagok helyét azoknak kellene elfoglalni, kik, bár mandatumuk lejárt, a jogfolytonosság elvével fogva az őket megillető jogok gyakorlására minősítvük. Ez a mi nézetünk e tárgyban; de habár ez elvet gyakorlatilag alkalmazva nem látjuk is, el kell ismerünk, hogy a bizottság újjáalakulásánál a törvény kívánalmainak elég tétellett, s a törvényesen megalakult bizottságot minden hatáskörébe tartozó jogok gyakorlata megilleti.

De abban is tévednek a törvényesség szempontjából vádat emelők, mintha a tisztújítást a bizottsági tagok választásának mindenkor okvetlen meg kellene előznie. Ezt a törvény egy szóval sem mondja. Kijelöli ugyan, hogy mind a tisztviselők, mind a bizottsági tagok hat évre választatnak; de eltekintve azon különbségtől, hogy a bizottsági tagokra nézve úgyis minden évben pótválasztást rendel, seholy sem intézkedik az iránt, s nem is lehet belőle kimagyarázni, hogy a szükségessé vált tisztújítást az újonnan választott bizottsági tagok egy részének nem igazoltatása vagy a választás megsemmisítése akadályozhassa, annak megejtését késleltethesse; főleg akkor ha a tör-

vény által kívánt létszám igazolva van. Mert hová is vezethetne a törvénynek ilyen félremagyarázása? Oda, hogy a választások elleni felszólamlással s felebbezésekkel egyes választó polgárnak is módjában állana a tisztújítás megejtését bizonytalan ideig elhúzni-halasztani. Már pedig a törvényhozásnak ez sem lehetett intentiója; s éppen ez volt egyik kiindulási alap, melynél fogva e párt a tisztújítás keresztülvitelét elhatározta, nem akarva azt többé semmiféle eshetőségtől függővé tenni.

Véleményünk szerint tehát csakis a szervezeti szabályok elkészítésében történt késedelem, s ennek folytán azoknak későbbben lett megerősítése akadályozhatta a tisztújítást, a mi mindenestre hiba volt, mert jó eleve kellett volna gondoskodni, hogy a kellő időre a szükséges előintézkedések megtétesse. De a hiba már megtörtént, s helyre van pótolva; nem látjuk be tehát az okot, miért kellene újabb késedelemmel a mulasztást tetézni?

Ez lehet szerintünk a válasz azoknak, kik a törvényesség szempontjából kifogásolták a párt eljárását. Mit szóljunk a méltányosság szempontjából felhozott kifogásokra? A méltánytalansági vád nem vonatkozhatik a nem igazolt, tehát még meg nem választott bizottsági tagokra, mert nem létezők irányában sem méltányosságot, sem méltánytalanságot elkövetni nem lehet; s ott hol a törvény határozottan intézkedik, méltányosságról csak nagyon is szűk korlátok között lehet szó. Felhozzák, hogy nem méltányos két kerületet a tisztújítás alkalmával képviseletlenül hagyni. Ez is a többihez hasonló gyenge érvelés, mert először is feledni látszik azt, hogy minden bizottsági tag nemcsak saját kerületét, hanem az egész várost képviseli, de másodszor nem is való, mert a virilisek és azon kerületekben megmaradt bizottsági tagok azon választókat minden esetre képviselik. De eltekintve ettől, a döntő szempont itt az, hogy a város egy nyolczad része iránti méltányosságból nem lehet az egész várost, a törvényhatóság összeségét egyaránt érdeklő ügynek halasztást szenvednie; ha egyesek érdeke a közérdekkel jó összeütközésbe, mindenestre a közérdek a döntő.

De talán inkább a másik párt iránti méltánytalansággal vádolnak? Ez már egészen más, s egyszersmind más térre vezet bennünket. Az a kérdés áll elő ugyanis, hogyan vádolhat egy párt méltánytalansággal egy másikat, mely csak kevéssel előbb a maga többségének érzetében a legnagyobb méltánytalansággal viseltetett, s minden eszközt és módot megragadott a másik párt teljes leszorítására? Nem akarunk recriminációkba bocsátkozni, mert annak most nincs helye; de lehetetlen az ily méltánytalansági vádak ellenében hallgatással mellőzni azon pártnak „még baktort sem közölők”-féle irányadó nyilatkozatait, mert az ilyenek csak rossz vért és elkeseredést, nem pedig méltányosságot szülnek az ellen-

pártban. De épen azért sietünk kifejezést adni annak, hogy a tisztújítás keresztülvitele céljából alakult pártot sem bosszú, sem ehhez hasonló elvek nem vezérlik, s ugyanazért hisszük és reméljük, hogy a méltányosság szempontjából felhozott vádak vég-eredményben önmaguktól elesnek.

Ezek azok, mikben a felhozott vádakra válaszolhatunk, melyek egyszersmind e pártnak, — melynek elveit képviselni szerencsénk van, — álláspontját is igazolják. Ugyanazért őszinte kérésünk az, hagyjanak fel a jelen komoly pillanatban minden kicsinyeskedő váddal és támadásokkal, melyek csak ártani, de a közügynek használni nem fognak! Ne declarálják taktikának, alkotmány útjáról eltérésnek e párt eljárását akkor, midőn ez a törvény alapján s legjobb meggyőződése szerint cselekszik! Nézetünk szerint sokkal helyesebb lenne, ha a helyett kezét fogva kölesönösen közreműködnének egy ily nevezetes actus szerencsés végbevitelére!

A tisztújítás fontos ügye most már a kijelölő választmány és a közgyűlés kezeibe van letéve. Leghőbb óhajtásunk, hogy a feladat komolyságától áthatva teljesítsék és gyakorolják kiváló jogaikat, hogy az új tisztikar megalakulása közmegnyugvást és bizalmat keltsen! A pártot pedig, mely e feladat megoldására vállalkozott, vezéreljék azon elvek és szempontok, melyeket már régebben maga elé tűzött, s a fentebb részletezett súlyos vádakkal szemben is mérsékletet, igazságot és méltányosságot tanúsítva, az önérték és öntudatos cselekvés ama jellegét hangoztassa: veletek ugyan, de nélkülük is, ha akarjátok!

A kisednevelés ügyében.

(A „Nevelési szak-közöny“-ből.)

A kisednevelés félszázados multja meggyőzhetett bennünket arról, hogy az intézmény úgy culturalis, mint humanitási, valamint magyar nemzetiségi szempontból is életképes, s mint ilyen igen megérdemli a társadalom — különösen pedig a nevelő világ hathatós támogatását. Ezt látszik igazolni a kisednevelés széles körű terjedése, Hontmegyének azon meghozott határozata, mely szerint minden községében óvodák felállítását rendeli el, — Tolnamegyének törekvése hasonló intézkedése megtételére, — a képviselőház nagy többségének ez intézmény iránt tanúsított élénk rokonszenve — a magas kormány támogatása — a közoktatásügyi

bizottságnak az óvodák törvény útjaini rendezését kifejező óhaja s végül a magyarországi néptanítók ez évi országos gyűlésének tüntető magatartása, mely a népoktatási törvény módosításai közé kívánta fölvenni az óvodákat is s ez iránt óhájának határozati javaslatában kifejezést is adott.

Az intézmény félszázados multja fényesen igazolván a hozzá kötött reményeket, melyek szerint ez intézmény behozatala folytán néhány százezer gyermek nyer évente biztos felügyeletet, kellemes szórakozást, melyeknek elseje megóvja őket minden eshető testi veszedelmektől — másika az unalomból eredhető erkölcsi romlásoknak is elejét veszi, de sőt azokat egy bizonyos — a test és lélek fejlesztésére is irányzott foglalkozási rend behozatala által túlszárnyalván, igazoltnak találhatja kiki, ha ez intézmény általános terjesztésére az illető körök minden lehetőt elkövetnek.

Ma már megezáfolhatlan ténykép áll előttünk, hogy a kisednevelés legelső, csupán óvásra szorító célja kiterjesztetett a nevelés bizonyos elemi fokára is. Tény, hogy óvodáink ma már nem csupán azért vannak, hogy kellő felügyelet alatt a környező veszedelmektől megóvják a gyermekeket, s nem csupán azért, hogy a munkás szülők kezeit a gyermekek gondozása alul felszabadítva — a társadalom jólétét előmozdító munka és ipar részére értékesítsék, hanem kibővített hatáskörrel bírván, feladatukat képezi a hazában élő idegen ajkú lakók gyermekeit észrevétlenül a magyar nyelv birtokába vezetni, ez által részben nemzetünk számát gyarapítani, részben pedig az elemi iskola feladatát megkönnyíteni.

De a kisednevelés még ennél is tovább menve, a népiskolának más tekintetben is tesz hasznos szolgálatokat; így a gyermeket bizalomra ébreszti, rendre szoktatja, beszédszerveit javítja, szívét, lelkét, erkölcsét finomítja, kedélyes társalgás — szemléltetés által ismeretét bővíti, értelmi és emlékező tehetségét gyakorolja, kézmű foglalkozásai által érzelmeit, tagjait ügyesíti, a rend és torna gyakorlatok által testét erősíti, némi munka gyakorlati, mint a vesszőlerakás, tüzelés s rajzolás által az írás legelső elemeibe vezet.

Ily körülmények között nagyon kívánatos a kisednevelés általánosítása úgy, mint az Franciaországban s Amerikában tervezve van, s mint azt nálunk is általában óhajtják, hogy minden elemi iskola szerves összeköttetésben álljon egy-egy kelőleg felszerelt kisednevelővel.

De ennek keresztülvitele a politikai zavarok s finansziális bajok közt, midőn a népoktatási törvénynek is számos pontját látjuk parlagon heverni, nem könnyű dolog, ezt belátjuk magunk is, de belátjuk azt is, hogy az arra hivatott erők összpontosítása mellett legalább társadalmi úton mégis tehetünk valamit a mi a kitűzött célhoz mégis csak közelebb fog vezetni.

A kisednevelők országos egylete idei közgyűlésének határozata alapján minden lehetőt el fog követni ez irányban, s első sorban a t. tanfelügyelő urakhoz, iskola székekhez, néptanító-egyletekhez — a vidéki lapok t. szerkesztőjéhez s ma-

gukhoz a népnevelő urakhoz fordul támogatásért, őket kérévén fel arra, hogy saját körükben az ügyet ismertetni, ennek barátokat szerezni — s a körülmények szerint ily intézetek felállítása iránt mozgalmakat megindítani sziveskedjenek!

A népnevelő uraknak jut a szép feladat az intézmény üdvös voltáról a közönséget meggyőzni, a tanfelügyelő uraknak, iskolaszékeknek, ily intézetek felállítására buzdítani, s a sajtónak azok ez érdemben törekvéseit minden kitelhető módon támogatni.

Népnevelőink ebbeli törekvését még saját anyagi jólétük is kívánatosá teszi, mert az óvodák és falusi menhelyek felállítása által megakadályozható számtalan tűzveszedelem az ő vagyonaikat is megkíméli, s ha a mint mi is óhajtjuk, a falusi óvodák s menhelyek kérdése úgy oldatik meg, hogy ezek vezetése a néptanítók nejei- vagy leányaira bizassék, némi szerződésileg biztosított javadalomért, be kell látni, hogy ez intézetek felállítása nemcsak a községeknek, de maguknak a néptanítóknak is hasznára van.

A kisednevelők országos egylete felkéri a néptanító-egyleteket: sziveskedjenek e tárgyat gyűléseiken tanácskozás alá venni, kivételről módokat keresni; az egész ügyet az iskolaszékek figyelmébe ajánlani; s egyletünk titkárát, (Kobány Mihály Budapest, Mária-útea 30. sz.) ki a netáni kérdésekben kimerítő felvilágosítással szolgál, esetről esetre értesíteni.

Felkérjük a t. tanfelügyelő urakat és iskolaszékeket, hogy Plachy Bertalan hontmegyei — s Varasdy Lajos tolnamegyei tanfelügyelő urak követésre méltó példája után a községeket s városokat kisednevelők felállítására buzdítani méltóztassanak.

S felkérjük a vidéki sajtót az ügy támogatására s velünk lap-csere viszonyba lépésre, hogy ez által a jövő évben már havonként kétszer megjelenő lapunk ez irányú működéséről ok is tudomást szerezzenek, mi pedig általuk legyünk értesítve az e téren megindult mozgalmakról, s kérjük arra is, hogy e felhívásnak becses lapjukban helyt adni sziveskedjenek.

Tájékozásul jónak látjuk megjegyezni, hogy nagyobb szerű mozgalmak megindítására kívánatra az országos kisednevelő-egylet kész a központról alkalmas egyént kiküldeni.

Budapest, 1878. szept. hó.

A kisednevelők orsz. egyletének választmánya.

Mi történt a színházban?

Csiky Gergelynek szombaton előadott három felvonásos vigjátéka „Az ellenállhatlan“, ha nem is szárnyalja túl a legjobb e nemű vigjátékokat, állandó becses bir, s szini irodalmunknak értéke- sebb termékei közé tartozik. Rodrigo kóbor lovag abban az álhitben él, hogy ő ellenállhatatlan, s nincs nő, a ki belé nem szeretne. Azelőtt, úgy látszik, nem igen ment feljebb az alsórend közép-szerúségeinél, mert Elvirával, Gil Perez fogadós leányával beébrné, mint életpárral, de mióta Florinda asturiai herczegnőt meglátta, lepketermészetének

Saphir úrnak tehát teljes „étszabadsága“ van, mely minden szabadság első talpköve, de ez áldott „étszabadság“ használatát és ezzel vissza- élést oly határok közé szorítani, melyeknek nin- csenek határai, egy

„refressiv éttörvény“ ki fogja mutatni Saphir úrnak „étműszerei“ és „étszerei“ helyes használatát. „Étszabadságában“ tehát a megbecsülhetlen „Homöopathia“ szigorú szá- bályaira utasittatik. Szigorúan meg van neki tiltva, magának vagy másnak „tisza bort tölteni“*, mert in vino veritas, s az igazság oly hevítő ital, mely nem e század civilizatiójához van mérve.

Más ily szellemi dolgok is, melyek izgatnak, mint pl. a kávé, mely a szellemet ébren tartja, szigorúan meg vannak tiltva.

Cautioúl, hogy az étszabadsággal visszaélni nem fog, tiz legszebb fogát kell letennie.

III.

A fegyveres hatalomról.

Megengedettik Saphir úrnak, hogy magát a „türelem“, a „lemondás“, és „kétségbeesés“-sel fegyverezhesse.

A „satyra“, „humor“ és „tréfa“ fegyverét megtarthatja ugyan, de böles törvények majd fog- nak arról gondoskodni tudni, hogy neki magának elmenjen a kedve e fegyverek kezelésétől.

Myops-szemeit is szabad Saphir úrnak felfegy- verezni, szabad neki fegyveres szemmel járni az útezőn, de böles törvények meg fogják határozni, hogy milyen üveggel nézze a világot.

Szabadságában áll Saphir úrnak a hányszor csak akar „pánczélozott sonetteket“ is sikra álli- tani, de böles törvények gondoskodni fognak, hogy magára a pánczélozóra pattogjanak vissza.

*) Német közmondás, a kétértelműség le nem fordítható.

TÁRCZA.

Felgyógyulásom,

vagy

a mennyek által adományozott testi constitutió.

Irta: Saphir.

Semmi sem tart örökké, még egy constitutió sem! Ötven év alatt a legjobb „testi constitutiót“ is tönkre lehet tenni.

En ötven évnél tovább hordtam egy constitu- tiót s noha meglehetősen kiméltem, mégis, mint a legtöbb német alkotmány viselés lett s fel akarta mondani a szolgálatot. Felső- és alsóház, „fej és gyomor“ nem akarták többé teendőiket végezni; a belügyminiszter, „az étvágy“ elbocsátatását kérte; az igazságügyminiszter „az alvás“ — mert az igazság csak álom — szabadságra ment; a közmunkaminiszter, „a szellem“ nem akarta többé viselni e lapok szerkesztőségének felelősségét; s „Humor“ a hadügyminiszter már nem is jelent meg a bársonyszéken a szellemi államtanácsban s tes- temnek mind a 300 tagja ép oly tétlen volt, a mint egy államtest tagjai rendszerint szoktak lenni.

Igy hát naponként „felbomlásomnak“ néztem eléje, s annak, hogy az Úristen „car tel est notre bon plaisir“-je következtében ismét oda küld, a honnét jöttem, t. i. a földbe.

De az Úristen jóságos és igazságos Isten, meg- kegyelmez Sodomának, ha csak pár igaz is talál- tatic benne; a megbánásra várakozik egész a bü- nös haláláig s így jónak látta, hogy mindennemű szellemi- és irodalmi bűneimért amnestiát adni s „halálbüntetés“ helyett még néhány évi „járdata- posásra“ ítélni. Az ég tehát az ő kikutathatlan bölcsességében jónak látott nekem egy „testrend-

szert“ adományozni, melynek főbb pontjait ime közlöm veled kedves olvasó:

I.

A földesúri jogokról.

1. Saphir úrnak joga van: „hallani“; de csu- pán hallani s nem hallgatózni, a mely oly tulajdonság, mely csupán különösen ezért fizetett emberek által élvezhető.

2. Saphir úrnak joga van „látni“, da ha olyas valamit lát, melyen az embernek szemé-szája eláll, akkor be kell a szemét csukni.

3. Saphir úrnak joga van „szagolni“, melyre nézve neki egy különös orr octroyáltatik; de e jog- got, szagolni, böles törvények nátha és rheuma által majd korlátban tudják tartani, nehogy min- denhová odadugja az orrát.

4. Saphir úrnak joga van „érezni“, de ne- hogy ez „ézés“-sel visszaéljen, mert az emberek mindjárt veszélyesek, mihelyt „érezni“ kezdenek — böles törvények majd oly korlátban fogják ez ér- zést tartani, hogy az az egyén boldogságára fog szoríttatni.

5. Saphir úrnak joga van „izelni“, de nehogy e joggal visszaéljen: hogy a csakis valóban jó izeljek neki, erről is fognak böles törvények rendelkezni.

II.

Az éttörvényről.

Már a legeslegelső constitutió nál, melyet Ádám apánk kapott, az általános „éttörvény“ czikkelyezve volt. „A kert minden fájáról egyél“ egy refressiv törvény által korlátozva: „Csak az ismeret fájá- ról ne egyél!“ De minthogy e kivétel ellen vét- kezett, még pedig democraticus neje indítására: az Édenből azonnal kitiltatott, innen örökli az em- ber szabad költözési jogát is.

megfelelően, mint oly ember, a ki csak önmagát bálványozza, az egyik virágról, a jobbágy leányáról, a másik virágra, a földesúrára száll, a győzelemnek biztos reményével, mert szépségben és deliségben széles e világon neki, az ellenállhatatlannak nincsen párja. Florinda azon képzeletben él, hogy gyámja, Diego, nevére akarja tenni, hogy a lehetetlen házasságtól megszabaduljon, szeretettjétől, a leoni hercegtől vár segédelmet. Levelet akar neki írni, s a levél átadása végett megbízható embert keres. Coscolina, Florinda duennája, tetszelgő, férjhez menni vágyó nő, a legmegbízhatóbbnak Rodrigót találja; miért, azt ő tudja legjobban. A hercegnő az ajánlatot elfogadja; s Coscolina Rodrigót értesíti, hogy Florindának vele szólni valója van. A hiú Rodrigo természetesen azt képzelet, hogy a hercegnő ellenállhatatlanságának kíván hódolni, s ezt titoktartás kérése mellett megsúgja kenyeres pajtásának Doridó kóbor lovagnak, a ki megint titoktartás feltétele alatt megsúgja Elvirának, ugyanígy Elvira atyjának, Gil Pereznek, ez Lamelának s s Doridónak engedi át; Gil Perez, a leánynak atya, tekintettel azon előnyökre, melyekben mint Rodrigo kegyenceje részesülend, vonakodva ugyan, de mégis beleegyez a házasságba. Diego, minthogy Florindának iránta tanúsított bizalmatlanságát magának megmagyarázni nem tudja, azt gyanítja, hogy ez valakit szeret, s Lamela kémnek suttogásából megtudni véli, hogy ez Rodrigót szereti. Ezen, s az ebből eredő félreértések alkalmat adnak Rodrigo- és társának elfogatására, a bölcs Diego egyetlen államférfias tette, melyet azonban nem sokára megbán, mert Rodrigo mérget vesz be s haldoklik. Ennek utolsó kívánsága meggyónni s Florindával beszélni. Mindkettő megadatik, s don Rodrigo már annyira eszeveszett, hogy magának Florindának sem hiszi el, hogy őt, az ellenállhatatlant nem szereti. Végre mégis csak be kell látnia, hogy Florinda egyszerű levélhordónak akarta alkalmazni. Boszút akar állni a hercegnőn s nyomban Elvirát kéri meg; de Elvira Dorido hú szívéhez ragaszkodik, s a „buta, hiú“ embert kikoszorazza. Diego is megtudja, hogy Florinda épen azt szereti, a kit ő szemelt ki részére „állami érdekekből“, s Florinda is kénytelen belátni, hogy rettenetesen csalódott, mikor becsületes gyámjáról aljasságot mert feltenni. Coscolina az életpár nélkül maradó „szép loagnak“-nak, Rodrigónak ajánlja fel magát, s nem jó bizonyítvány mellette, hogy még ennek sem kell. S Rodrigo, mint félreismert, meg nem értett lángoló kebel és nemes szív, megutál embert és világot, s felcsap ember és nőgyűlölőnek. Az egész darab láncolata a félreértéseknek, s ez gyenge oldala; de természetszerűen fejlík, s minden erőltetés nélkül bonyolódik össze és ismét ki s ez biztos alapot ad neki. Részleteiben itt-ott reminiscenciákat látszik tartalmazni, majd don Juant, majd don Caesart juttatva eszünkbe, de lehet, hogy ezt inkább a helyzetek hasonlóságának kell tulajdonítani. Nyelvezete gondos, értelmes és ment minden köznapiasságtól. Kevésbé kedvezően nyilatkozhatunk az előadásról. Sem Abonyi, mint Rodrigo, sem Haray, mint Dorido, nem fogta fel

nézetünk szerint helyesen szerepét. Rodrigo önhitt, ostoba („hiú“, tehát botor“ mondja róla Lamela), de dőltyében leereszkedő akar lenni, jószívűnek és nagylelkűnek óhajt látszani, s azért önhittén szól ugyan, de korántsem parancsolólag; ellenállhatatlanságáról elmélkedve kell beszélnie, s nem zsarnoki hangon. Dorido kóbor lovas létére becsület-tudó, lovagias fiú, s korántsem gyámoltalan ember. Ellentétben az önhitt Rodrigóval, kelletlenül kevesebbnek tartja magát; az ő hibája az önbizalom hiánya, s szerénységét semmi sem bizonyítja inkább, mint az, hogy még oly semmi embert is többnek tart magánál, mint Rodrigo. Ez, ha tán nem is mondható gyávanak, esetleg fél a beállandó veszélytől, így félelmének ad kifejezést, mikor Florinda a móroktól eredhető veszélyre figyelmezteti; Dorido, mikor Rodrigót Diego elfogatja, nem hallgatva alig megnyert imádoztjának, Elvirának esengéseire, e szavakkal: „első a lovagi becsület!“ kardot ránt, jóllehet jelentékenyen túlnyomó erővel áll szemközt, s a kimenetről alig lehet kétsége. A két lovas közötti ellentét a darabnak legszebb alkotása, csaknem egyedüli értékes része. Meny nyire felette áll Dorido Rodrigónak mindenben, mutatja az is, hogy az illemlől helyesebb fogalommal bír. A rongyos öltözetet (sem „hátán folto“, sem hóna alatt „feszelt“ nem volt, pedig annak kellett volna lennie) nem tartja alkalmasnak arra, hogy abban Rodrigo a hercegnő előtt megjelenessen. Rodrigo ingadoz, de végre enged; s a jellemző az, hogy hiúságból enged, a hol a tisztesség tudás tanácsolt. Némethy, mint Diego, Tóth Soma, színtársulatunk egyik legnépszerűbb tagja, mint a fogadós, jól játszott; Kövesi, mint Lamela, túlzott. Serédi Piffkó Lina a hercegnő szerepében mérséklettel játszott, de kevés erővel; Temesváryné, mint Coscolina s Várad Mari, mint Elvira, betöltötte helyét; utóbbi kissé gyorsabban beszélhetett volna. Gil Perez Zsil Pereznek ejtendő. Közönség ezen estén szép számmal volt.

Vasárnapon Tóth Edének ismert népszínműve „A falu rossza“ adatott elő. Az előadás jól folyt le. Kedden Feuillet Oktáv „Előkelő házasság“, (nem: „egy előkelő házasság“) című öt felvonásos színműve adatott elő. Habár csak csekély számú közönség volt jelen, színészeink dicséretet érdemlő buzgalommal játszottak. Csütörtökön közkiváratra ismételtetett Arronge A.-nak Ujházy Ede által magyarosított színműve: „Aszalai uram leányai.“ Az előadás nem maradt az első megett.

ÚJDONSÁGOK.

— Halottak estéjén a református collegium önképző-köre és a piaristák gymnasiumának ifjúsága ünnepélyes menetben vonult ki a temetőbe Katona József sirjához, leróni a kegyelet adóját. A tízoltók egykori lelkes parancsnokokról, Kubinyi Konrádról emlékeztek meg, s fáklyás menetben látogatták meg a korán elhunytak sirját. A temető többi halottját számos rokon és jó barát kereste fel, s a főúton tolongó nép alig hogy elfért.

A neheztelőnek.

Ha szerelmet említettem,
Megtiltottad szólanom;
Most szeretnéd, ha beszélnék,
Csakhogy nincs rá alkalom.

Ha mint árnyék kísértelek,
Nehezteltél, s eltáltál;
Most, hogy távol vagyok tőled,
Ezt írod: „csak itt volnál!“

Csókomért nem kértem csókot,
'sz az adott sem kellett már;
Most, hogy búmat eloszlassad,
Magadtól megcsókolnál.

Mikor búcsút vettem tőled,
Rózsás ajkad néma lett;
Siri csendben, szótlán estben
Szívem majdnem megrepedt.

De a mi van, nem becüljük,
S ha már nincs meg búsulunk;
Semmiel sem elégszünk meg,
Rendszerint ez a bajunk.

Mért tehát a szemrehányás?
A mit ember megtehet,
Azt megtettem: s vérző szívvel
Rebegttem: isten veled!

Cassius.

IV.

A hitről.

Saphir úrnak joga van hinni a mit akar, még a sajtószabadságot is, hanem csak házi kidolgozásban.

Lelkiismeretszabadsága biztosítva van, szabadságában áll t. i. semmit sem venni a lelkére!

V.

A pénzügyről.

Az előfizetők minden évben fölszámítatnak s már előre a „Humorista“*) háztartására fordítatnak.

A „Humorista“ minden deficitje egy másodikkal fedeztetik.

Egy „Humorista-kölcsön“ fölvétele csak az esetben engedtetik meg, ha találkozik valaki, ki e kölcsönt elfogadja.

VI.

Általános meghatározások.

A „Humorista“ nemzeti színe, marad a minő volt; a „Humorista“ nem változtatja színét, marad: „valódi és rózsaszín“ ép oly távol a republikán ríktó-verestől, mint az ultra-conservatív számár-szürkétől.

Vége.

Ha ezen Saphir úrnak újabban engedményezett „testrendszer“ re visiójára volna szükség, avagy változtatásokra, melyek jogát kisebbitenék: akkor neki felfüggesztő vetőjoga van.

Fordította: Schiffer Kálmán.

*) „Der Humorist.“ S. által szerkesztett lap.

A szélesend kedvezett a megvilágításnak, s a kép, szomorúsága daczára, szép volt.

— A kecskeméti jótékony Nőegylet által a boszniai sebesült katonák és ezeknek hátramaradott családjaik segélyezésére gyűjtött adományok folytatása. A IV-ik tizedben. Gyűjtők: Csolnoki Ferenczné elnök. Machleid Alajosné, Papp Györgyné és ifj. Sánta Sándorné bizottsági tagok. Magyar László 5 frt., Imre János 1 frt., Muraközi Sándorné 1 frt., N. N. 1 frt., Nagy Lajosné 1 frt., id. Nagy Lajosné 2 frt., Prandlner Alajosné 2 frt., Boscháni Lina 20 kr., Boódor Sándorné 1 frt., Nyiri Károlyné 1 frt., Pfeiffer Fáni 1 frt., Schrammné 1 frt., Kovács Józsefné 1 frt., Fiala Jánosné 40 kr., Ötvös Jánosné 1 véka búzát, Györfly Ferenczné 1 zsák burgonyát, Szakács Istvánné 1 frt., Szappanos Sándorné egy véka búzát, Visontai Judit 20 kr., Varga Pálné 20 kr., Melker Sándorné 20 kr., özv. Nyúl Gáborné 20 kr., Rosenfeld Lina 50 kr., Cs. Molnár József 5 font söt., Schwarcz Mártonné 20 kr., Dékány Sándorné 1 véka búzát, Tóth Pálné 20 kr., Tóth Mihályné 30 kr., Sándor Imréné 40 kr., Belák Albertné 1 frt., Tormási Lászlóné 50 kr., Dékány László 40 kr., Sárközy Sándorné 1 frt., Szalai Mihályné 1 frt., Pánczél János 1 frt., Kiss Istvánné 18 kr., Varga Imre 1 frt., Somodi Imre 1 frt., Ludvik Józsefné 1 frt., Szabó Pálné 1 frt., Szél Lajos 1 frt., Fazekas Mihály 50 kr., Körmöczi Imréné 30 kr., Domján Albert 50 kr., Csöndes Lajos 50 kr., Török Imre 20 kr., Török László 20 kr., Fodor Sándor 30 kr., Mester Gergelyné 1 frt., Bóna Pál 30 kr., Molnár Imréné 1 frt., Meleg Sándor 1 frt., Lázár Jánosné 2 frt., Rigó András 10 kr., Nyirádné 40 kr., Kulcsár Sándorné 1 frt., Szűcs Jánosné 1 frt., Kiss Béláné 1 frt., Hankovszki Sándorné 1 frt., Györfly János 1 frt., Sági Imréné 20 kr., Kocsis Pálné 20 kr., Klein Mórné 50 kr., Darányi Lászlóné 1 frt., Garzó József 1 frt., Kemény Sándor 40 kr., Csereklyei Károly 2 frt., Tóth Pálné 60 kr., Végh László egy véka rozstot, Szappanos István 1 frt., Sárközy Mihályné 40 kr., Kovács Lászlóné 40 kr., Varga Józsefné 1 frt., Szalontai Sándorné 50 kr., Mujkos Jánosné 30 kr., Tóth Sándor 50 kr., Beregszászi Lajos 10 kr., Csolnoki Ferenczné 1 frt., Aczél Szabó Pál 15 liter tarhonyát és 1 kilo rizst, Benkő Lajosné 1 db. szalonát, rizst és 1 korsó ecetet, Kiss Ferenczné 9 darab fehérneműt és 1 zacskó tarhonyát, Ági Lászlóné 2 lepedőt. — Az V-ik tizedben. Gyűjtők: B. Kiss Mihályné elnök. Szigethy Istvánné és Bojárics Gáborné bizottsági tagok. Fischer Miksáné 3 frt., Klein Ignáczné 1 frt., Bleier József 20 kr., Fleischer Bernát 1 frt., özv. Papp Györgyné 1 frt., Szabó Rozália 70 kr., Adler Károlyné 5 frt., Bulinyi Frigyes 2 frt., Özsváth 50 kr., Spitzer Lászlóné 1 frt., Schweiger Mórca 2 frt., Szőke Sándor 1 frt., Soós Györgyné 1 frt., Popper Leonóra 50 kr., Keller T. 40 kr. Pollákné 50 kr., Schweiger Eleonóra 3 frt., Kiss Józsefné 1 frt., ifj. Tóth Sándorné 30 kr., Venetiáner A. 50 kr., Mannheimer N. 50 kr., Beretvás N. 2 frt., Fischmanné 1 frt., Hacker Sárolda 2 frt., Brachfeld Leonóra 1 frt., Grosz Gáspárné 40 kr., id. Kohn Sándor 1 frt., Nagy Sándorné 50 kr., Grosz Sándorné 50 kr., N. N. 50 kr., Daróczy Ferenczné 2 frt., Zsitvainé 1 frt., Györfly Balázsne 1 frt., Vajda Gyula 1 frt., Grosz Mártonné 1 frt., Simon Endre 50 kr., Ferenczi Jakabné 2 frt. és 3 csomag tépést, Fazekas Istvánné 20 kr., Fürst Mártonné 50 kr., B. Kiss Józsefné 3 frt., Tatai Andrásné 1 frt., Gyenes Andrásné 1 frt., Nagy Lászlóné 1 frt. ezüst pénzben, Pataki Istvánné 1 frt., Szabó Istvánné 2 frt., egy csomó tépést és ruhát, Szalkai Gergelyné 40 kr., Feuermann Józsefné 50 kr., Quirini Miklóné 1 frt., Blau Mórné 40 kr., Kara Jánosné 20 kr., Netzasek Ottóné 1 frt., özv. Bóbis Sándorné 40 kr., dr. Nagy Mihályné 2 frt., Feldmeier Ignác 1 frt., Aszád Herman 20 kr., Nemes Kiss Józsefné 2 db. ezüst tallért, Hacker Lajosné 40 kr., Aszodi Leopold 50 kr., Csikai Sándorné 1 frt., Schweiger Sónia 1 frt., Kolozsi Mihályné 1 frt., Lichtner Dávidné 1 frt., Gerendai Erzsébet 10 kr., Petneházi Jánosné 10 kr., Vitz Gusztávné 1 frt., Biró Istvánné 40 kr., Spieler Lászlóné 1 frt., Tóth Ferenczné 1 frt., Ungar Teréz 40 kr., Soós Lászlóné 20 kr., Méhes Sándor 20 kr., Auspitz 50 kr., Nagy Sándor 20 kr., Pásztor Judit 1 frt., Cseh Sándorné 40 kr., P. Kiss Júlia 1 frt., Tantó Pálné 50 kr., B. Kiss Mihályé 2 frt., és egy csomó tépést, Bóka Zsigmond 2 frt., Szigethy Istvánné 2 frt., Sárközy Józsefné 1 frt., Arany Sándorné 1 frt., Machleid Alajosné 2 frt., 1/2 kilo tépést és több ruhadarabot, Steiner Zsigmondné 2 db. fehérneműt, Fr. Kiss Jánosné 2 frt. — A VI-ik tizedben. Gyűjtők: Király Lászlóné elnök. Balla Jánosné és Koós Sománé bizottsági tagok. Glószinger Sándorné 50 kr., Schwartz Flóra 1 frt., Niedzivilszki 50 kr., Pátkai Lajosné 1 frt., Farkas Antalné 1 frt., Kovács Lászlóné 5 frt., Balla Boldizsár 50 kr., Szabó Imréné 20 kr., Losonczy Lászlóné 1 frt., Losonczy Sándorné 50 kr., Biró Sándorné 12 kr., Muzslai Mária 1 frt., Sántha Lajosné 50 kr., Kohn Sándorné 60 kr., Vajda Istvánné 1 frt., Szokolai Ida

2 frt., Csorba Gáspárné 1 frt., Hadzsy Helén 50 kr., Balla Jánosné 2 frt., Lakos Imréné 80 kr., Horváth Józsiné 1 frt., Faragó Istvánné 1 frt., Tóth Sándorné 30 kr., Fekete Sándorné 30 kr., Bagi Teréz 40 kr., özv. Virág Józsefné 20 kr., Bódogh Imre 10 kr., Pancza Eszter 40 kr., Virág Jánosné 30 kr., Bimbó Mihályné 20 kr., özv. Kiss Lajosné 10 kr., Csabai Józsefné 1 frt., Fekete Pálné 50 kr., Dóka Jánosné 50 kr., Csernák Mari 10 kr., P. Szabó Pálné 20 kr., Pácsa Jánosné 10 kr., Kecskeméti Györgyné 10 kr., Prohászkané 1 frt., Cs. Tóth Ferencz 1 frt., Tóth Mihályné 10 kr., Csáki Pálné 20 kr., Kovács Lajosné 10 kr., Szabó Ferenczné 10 kr., Vasvállás 40 kr., Szabó István 20 kr., Pánczél Jánosné 50 kr., Lipóczy Imréné 1 frt., Horváth Péterné 50 kr., Cs. Szabó Jánosné 50 kr., Gyapjas Ferenczné 10 kr., Csapó Mihályné 20 kr., Cs. Tóth István 50 kr., Cs. Tóth István 20 kr., Hajagos Antalné 20 kr., Molnár Ferencz 20 kr., Kovács Istvánné 10 kr., Rózi Jánosné 10 kr., Ballai Etel 20 kr., Máté Józsefné 10 kr., Szücs Pálné 10 kr., Tóth Mihályné 30 kr., Berta Pálné 10 kr., Szabó Teréz 10 kr., Ungor András 10 kr., Kovács Ferenczné 30 kr., Beke Ferencz 10 kr., Rohonyi János 50 kr., Fodor Pál 10 kr., Tasi Juliánna 18 kr., Székelyi S.-né 20 kr., Szabó Gergő 20 kr., Kovács Zsuzsánna 5 kr., Soós Imre 50 kr., Bán Sándor 20 kr., Biró János 1 frt., Szabó Judit 20 kr., Kókai Jánosné 10 kr., Gáspár János 30 kr., Király Sándorné 1 lábravalót és inget, Király Sándorné 50 kr., Szabó Imréné 10 kr., Dankó Jánosné 20 kr., Csonos János 30 kr., Mudri Ferenczné 20 kr., Feroszta Feronka 20 kr., Körös János 20 kr., Szekér Gáborné 20 kr., Hajós Sámuel 5 kr., P. Kiss József 10 kr., Bádi György 20 kr., Szabó János 2 frt., Fuksz Sándorné 10 kr., L. Miksa 50 kr., Gyulai Lajosné 20 kr., Bodacz Mihályné 20 kr., Hévízi Jánosné 20 kr., Inoka Mihályné 10 kr., Jámor Istvánné 20 kr., Takácsi János 20 kr., ifj. Nagy András 2 frt., Bencsik Pálné 2 frt., Kovács Jánosné 10 kr., Fazekas Jánosné 10 kr., Balanyi Gergő 30 kr., Tóth András 50 kr., Rigó István 10 kr., Almási Lajosné 20 kr., Gál Istvánné 20 kr., Danics Gergelyné 10 kr., Gály Jánosné 20 kr., Hofman Simonné 10 kr., Király Lászlóné 1 frt., Király Vilma 30 kr., Koócs Sománé 1 frt., Basztoria Józsefné 1 frt., Nagy Imréné 2 frt., Jancsó Ilka tégést és köteleket, Parragh Gedeonné 2 kilo rizst, 2 kilo aszalt szilvát, 4 liter tarhonyát, két üveg rumot és egy csomó ruhaneműt. (Folyt. köv.)

— **A 38. számú Mollináry** gyalogezrednek Rasvácznál állomásozott része már visszaérkezett s hazabocsájtattott; a Serajevóba bevonult rész e hó 6-án kezd meg útját hazafelé. A zászlók alá rendelt rész pedig, hallomás szerint, Bécsbe megy helyőrségnek.

— **Városunknak fiatalsága** Lestár Péter úr által értekezletre hivattatván össze a színügy pártolása tárgyában, elhatározta, hogy a szintársulatnak bérlőket a fiatalság szerezen. Ez több oldalról helytelenített, még pedig a szintársulatnak érdekében. Eddig ugyanis az volt a szokás Kecskeméten, hogy az első bérlőket, mint könyveket, maguk a színészek gyűjtötték; a későbbieknél, mint nehezebbeknél pedig a közönségtől vállalkoztak egyes műpártolók bérlők gyűjtésére. Mi megvalljuk, hogy nem szeretünk meggyökerezett ártalmatlan szokásokat bántani, mert keletkezésüknek rendszerint van helyes alapjuk. Mi óhajtjuk, hogy társulatunknak jó dolga legyen, s azért azt ajánljuk, hogy maga is minél többet mozogjon.

— **Az akadémiai jogi önképző-társulat** következő módon alakult meg: Elnök: dr. Beliczay Jónás jogtanár; alelnökül: Szappanos Sándor, jegyzőül: Markovics Mór és Kiss János, pénztárnokul: Csorba Pál, irattárnokul: Marton Imre, ellenőrül: Túri Sándor joghallgatók választották meg. Kivonat a kecskeméti jogi önképző-társulat alapszabályaiból: 5. §. Pártoló-tag lehet minden oly — tudományos képzettségű — egyén, ki a társulat pénztárába legalább 2, azaz két o. é. frtot évenként lefizet. A f. é. október 31-én tartott közgyűlés megbízásából közli Markovics Mór, s. k. társ. jegyző.

— **Bajjal járt** esütörtökön „Aszalai uram leányai“ című darabnak előadása. Először a sűgőtől balra eső lámpák egyike mondotta fel a szolgálatot, megrepszttette az üveget, haragosan égett, végre füstölt, mignem a zenészek egyike eloltotta; azután Abonyi erős tasztása következtében lökte meg Serédi Piffkó Lina az asztalt, úgy, hogy az azon álló lámpa eldőlt és homályosító üvege eltört.

— **A vadász-társulat** választmányának folyó október hó 28-án tartott ülésében elhatározta, hogy a folyó évben két társas vadászat fog tartatni, ugyanis: Szikrában november hó 17. és 18-án, Monostonon pedig december hó 7. és 8-ikán, továbbá szentkirályi erdőben f. évi november 28-án kezdődik meg a vadászat.

— **Lukácsnak a katolikus egyház** jegyzőjének körülbelől ezelőtt egy héttel nejjével szólalkozása

volt, a miért is a nő aijához Zsifkeves borbélyhoz ment panasza. Ez haragra lobbanva rohant vejéhez, s pisztolyt tartva kezében agyonlövással fenyegette. Szerencsére leánya követte, s közbenjárása folytán sikerült atyját lecsillapítani. Az ügy a kapitányságnál feljelentett, s nem kételkedünk benne, hogy a kevés józanságról tanúskodó fenyegetés annak rendje szerint meg fog büntetetni.

— **Tóth Soma**, szintársulatunknak kiváló tagja és táncz mestere, a kinek ügyességéről és hajlékonyságáról „Fatinitza“ előadása alkalmával volt alkalma a közönségnek meggyőződni, mint azt a kiadott szinlapokon olvassuk, a társas tánczokban való kiképzés végett magánövendékeket elvállal. Örvendhetünk rajta, hogy végre akadt városunknak e téren is, „szakképzett“ embere, s óhajtjuk, hogy képzettségét minél többen vegyék igénybe.

— **Borzasztó brutalitásról** értesülünk Veresegyházán kelt levélben. E hó 24-ikén éjjel (Pestm.) Domony községben, Segesvári község bírása egy bortól ittas cseléd embert a község börtönébe hajtattott, s azt meg akarta vasaltatni; a börtönbe hurczolt ember szabadkozott, mit a bíró látván, ő maga igyekezett őt megvasalni; a behajtott ember megfogá a bíró kezében a kezére készített vasat, mire a bíró revolvert vett elő s a szegény cselédet föbe lötte. Ez természetesen azonnal szörnyet halt.

— **A kecskeméti kereskedő ifjak** társulata által mult hó 20-án a miskolci és egri vízkárosultak javára rendezett tánczvizgalomban befolyt belépti jegyekért: 140 frt., felülfizetésekből: 57 frt. 12 kr., összesen: 197 frt. 12 kr.; összes kiadás: 106 frt., 34 kr.; tiszta jövedelem: 90 frt. 78 kr., mely összeg rendeltetése helyére juttatása végett a tekintetes főkapitányi hivatalnak kézbesített.

— **Mai számunk** mellékletül hozza Bruck Ignác varrógépeinek árjegyzékét.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

— Nagytiszteletű Kutsarik Sándor kegyes tanítórendi áldozár, főgymnasiumi rendes tanár úrnak stb. ötvenes tanári jubileuma alkalmából rendtársai és tanítványai „Emléklapok“ cím alatt nagy nyolczadrétű alakban könyvet adtak ki, mely is az ünnepeltnek van ajánlva. Tartalma: I. Iratok, melyek Kutsarik Sándorhoz, tanárkodásának ötvenedik évfordulóján, f. év. január hó 24-én intéztettek; (a tartományi rendfőnök üdvözlő irata, Budaváry József költeménye, táviratok, Nagy Alajostól alkalmi gondolatok); II. Kutsarik Sándor több magyar és több latin költeménye; III. Üdvhangok (üdvözlő beszéd Polák Ede igazgatótól, Kutsarik Sándor életrajza Nagy Alajostól, Hálaének Nyáry Józseftől, Üdvözlő-dal Pintér Kálmántól, Dal az érdemnek Kovács Jánostól, Üdvöz Papp Jánostól, Monumentum Pietatis Josephi Budaváry, Chronistichon. Kutsarik Sándor több magyar költeménye már a „Hasznos Multságok“ ban jelent meg, mint az meg van jegyezve. Meglepően kedves a magyar költemények között a nyitrai leányiskola ünnepélyes megnyitása alkalmából irt költemény, de nyelve a harminczas évek magyarsága, s ez ma ártalmára van. A gondolat egészséges és tiszta, a kedély, a melyből származik, nemes és jóindulatú.

— A tárcánkban megjelent főmunkatársunknak dr. Tassy Pál úrnak egy felvonásos bohózata „Egy tárcza miatt“, mely köztudomásúlag szinpadunkon elő is adatott, külön lenyomatban jelent meg Tóth László nyomdásznál. A mű szerzőnek sajátja; ára 40 kr.

— **Táborszky és Parsch** zenemű kereskedésében megjelent „Mes Adieux à la Hongrie“ ifj. Fahrbach Fülöp karnagynak népdalokból vett motívumokkal irt búcsú indulója. Ára 60 kr.

Kimutatás

a kecskeméti pénzüzetek október havi forgalmáról.

Kereskedelmi ipar-hitelintézet és népbank.

Bevétel:

Pénztárállás szeptemb. 30-án	1,432 frt. 51 kr.
Kötelezett takarékbetétek után	32 „ — „
Váltó visszafizetésekből:	
Idégen váltókra	102,874 „ — „
Fedezett váltókra	26,266 „ — „
Előleg visszafizetésekből	10 „ — „
Folyószámlák után	69,529 „ 85 „
Pesti telepítvények után	69,511 „ — „
Kamatok	4,687 „ 36 „
Dijak	168 „ 61 „
Késelmi kamatok után	10 „ 63 „
Megtérült üzleti költség	29 „ 21 „
	274,551 frt. 17 kr.

Kiadás:

Váltó leszámolás:	
Idégen váltókra	127,273 frt. — kr.
Fedezett váltókra	25,356 „ — „
Folyószámlákra	41,534 „ 20 „
Betéti-lapokra	720 „ — „
Pesti telepítvényekre	55,500 „ — „
Időközi kamatok:	
a) Pesti telepítvényekre	881 „ 67 „
b) Folyó számlákra	398 „ 66 „
Üzleti költségekre	262 „ 54 „
Elnöki fizetés	125 „ — „
Tisztviselők fizetése	250 „ 02 „
Osztalék részvényekre	56 „ — „
Függő kamatok betéti-lapokra	42 „ — „
Jövedelmi adóra	269 „ 48 „
Állami illetékek betétek tők. és kifiz. időközi kamataira	7 „ 50 „
	252,676 frt. 07 kr.
Pénztárállás 31-én	21,875 frt. 10 kr.
Vajda, könyvelő.	274,551 frt. 17 kr.

Kecskeméti Központi Takarékpénztár.

Bevétel:

Mult havi pénztári maradvány	1,138 frt. 04 kr.
Betétek	16,272 „ 50 „
Kölesön visszafizetés	252 „ 86 „
Visszafizetés fedezett váltókra	3,066 „ — „
Leszámitolás	82,726 „ — „
Elhelyezett értékpapir	2,800 „ — „
Folyószámlák	63,094 „ — „
Viszleszámitolás	51,225 „ — „
Betéti viszkamat	23 „ 77 „
Különféle kamatok	3,151 „ 85 „
Különféle díjak	66 „ 20 „
	223,816 frt. 22 kr.

Kiadás:

Biztosított váltókra	2,200 frt. — kr.
Fedezett váltókra	2,770 „ — „
Leszámitolás (váltókra)	81,096 „ 50 „
Betétek és tők. kamat visszafiz.	12,927 „ 18 „
Betétek folyó kamata	61 „ 40 „
Viszleszámitolás visszafizetése	62,052 „ — „
Elhelyezett értékpapir	2,800 „ — „
Folyószámlák	51,433 „ 71 „
Lakbér	140 „ — „
Tisztí és szolga fizetés	366 „ 66 „
Folyó költség	39 „ 78 „
Különféle kamatok	833 „ 29 „
Pénztárkészlet, mint egyenleg	7,095 frt. 70 kr.
Auspitz.	223,816 frt. 22 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. BELICZAY JÓNÁS.**

Főmunkatársak:

Hornyik János, Kiss Lajos, Dr. Tassy Pál.

9756.

Pályázat.

Kecskemét sz. kir. város törvényhatóságának folyó évi október hónap 24-ik napján tartott bizottsági közgyűlése a tisztújítás megtartását elrendelvé, annak hatánapját folyó évi november hónap 14-ik napjára tűzte ki; mihez képest emellett felhivatnak mindazok, kik a város törvényhatóságánál valamely tisztú állomásra pályázni kívánnak: hogy ez iránti kérelmeikkel, illetve kérvényeikkel, folyó évi november hó 10-ik napjig bezárólag, méltóságos Kiss Miklós főispán úrnál jelentkezzenek, avagy kellőleg felszerelt kérvényeiket alulírt polgármesternél nyújtsák be; megjegyztetvén: hogy irtokai állomásra pályázók saját kézírásukkal kiállított kérvény benyújtására utaltatnak; továbbá: hogy ezen tisztújítás alkalmával betöltendő állomások s azokkal kapcsolt fizetések kimutatása, a polgármesteri és főjegyzői hivatalnál, naponként a hivatalos órák idején megtekinthető.

Kelt Kecskeméten, 1878. évi október hónap 31-ik napján.